

SVYTURIYS

LEIDŽIA ARGENTINOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

REDACCION y
ADMINISTRACION
c. Olavarria
— 882 —
Buenos Aires
Abierta de 8 a 12
y 18 a 20 horas

Semanario Lituanu "EL FARO"
Fundado el 2 de Agosto de 1930.
ED/TA CONF. CATOLICA LITUANA

LIETUVISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Isteigtas 1930 met. rugpiūčio 2 d.
REDAGUOJA REDAKCINE KOMISIJA

Correo
Argentina

Concesión 1975

FRANQUEO PAGADO
TARIFA REDUCIDA

METAI VII BUENOS AIRES Ketvirtadienis, Liepos = Julio 7 d., 1938 Nr. 381

Kaina metams: \$ 4.00. Pasmūšis: \$ 2.00
Trims mėn. \$ 1.—; — Ats. Nr. 10 a

Jurinių išikimybės priesaika Veliuvai

Pereitą sekmadienį įvyko 3.500 karo jurinių išikiminga išikimybės priesaika vėliavai r tėvų nei.

Jau iš anksto žmonės rinkosi

Argentinos prezidentas Dr. R. M. Ortis, kuriam tautos šventės proga A. L. K. F-cija pasiuntė sveikinimo telegramą

Puerto Nuevo aikštėje, kad užimti geresnes vietas, kad būtų galima geriau sekti visą išikimybę.

gą. Juo toliau, juo daugiau žmonių rinkosi ir greitai ši vieta buvo žmonių perpildyta.

9 val. kariuomenės dalys pradėjo užiminėti savo vietas.

10 val. 30 min. pribuvo valstybės prezidentas Juros ministerio ir kitų aukštųjų asmenų lydimas.

Kiek vėliau prasidėjo šv. Mišių eiga. Jas atlikė Jūrų Kariskos Mokyklos kapelionas kun. D. Bertini Flores. Monsenioras D. Napai askino per garsiakalbius Mišių eigą. Protarpiais kariuomenės orkestras grojo giesmes.

Pasibaigus pamaldoms Jūrų vice admiralas Repetto pasakė patriotišką prakaibą, po ko 3.500 vyrų prisiekė vėliavai ir tėvynei ištikimybę.

Toliau buvo sugiedotas tautos himnas.

Sekė visų kariuomenės dalių paradas.

Pasibaigus paradui prezidentas su savo palydovais apleido oficialią tribūną ir publikai plojant apėjo aikštę.

Visos išikimybės buvo transliuojamos per radio.

Atrado milionieriaus lavoną

Naujoji Meksikoje, indiečių grupė atrado vieną lavoną, kuris manoma, bus dingęs milionieriaus įpėdinis McCormick, 21 metų amžiaus. Jaunuolis buvo prapuoles kartu su savo draugu Whitner, 20 metų amžiaus, pereitą sekmadienį.

Abu draugai darė ekskursiją į

kalnus, norėdami pasiekti Sandia viršūnę, kuri randasi 3.000 metrų aukštumoje.

Lavonas rastas netoli tos vietos, kur ir jojo draugas. Manoma, kad McCormick smarkiai paveiktas draugo nelaimės, klajojo nuo vienos vietos į kitą pakol susilaukė tokio paties likimo.

Šiurpi Tragedija

Belgijoje, Amberose uoste, įvyko šiurpi tragedija. Jugoslavų laivė, vardu „Jau“ vienas įgulos tarnautojas matė, staiga išėjo iš proto.

Apšėlavęs peniu nuolat vieną arugą ir paskiau kapitoną, kuris atsakė jo išgirdęs saunsių.

Laivo vėjas taip pat tapo nužudytas peniu smūgiais, ir du jūrininkai, kurie norėjo jį nuginkluoti — sunkiai sužeisti.

Po to beprotis išsoko į krantą

ir puolė mutinės tarnautoją atimdamas revolverį, su kuriuo pradėjo šaudyti į visas puses.

Policijos sekamas pasislėpė laive iš kur tęsė šaudymą. Policijai atsakant į šūvius, pasisekė beprotį sužeisti.

Rasijutęs sužeistas Mathe šoko į vandenį iš kur valtininkų tapo ištrauktas ir atiduotas policijai.

ARGENTINOS LIETUVIŲ TARPE NERAMU

nes ne vien tik Buenos Aires, bet ir visų apylinkių bei tolesnių vietų seni, maži ir ypač jauni, ruošiasi būtinai dalyvauti Jaunimo draugijos rengiamame Išėivų Dienos minėjime, liepos 10 dieną, Jose Verdi salėje.

Ir visi atsilankiusieji svečiai nebus apvilti!

Turiningas žodis, puikios dainos, juokingas vaidinimas, graži deklaracija, smagus žaidimas lietuviški rateliai, bet kur čia visa ir išpasakosi!

Reikia pačiam nuvykti ir pamatyti.

Tai bent šventė bus!

- PEREITA SAVAITE -

PIRMADIENI. — Vokietijoje. — Atvyko naujas Sovietų ambasadorius, p. Merekaloff, kurį pasitiko protokolų šefas ir aukšti Sovietų ambasados valdininkai.

Brazilijoje. — Atvyko Š. Amerikos karo mokyklos laivas. Didelė žmonių minia juos nuosirdžiai pasitiko.

Prancūzijoje. — Champagne kaime gaisras sunaikino dešimtį namų. Begesinant trys ugniagesiai tapo sužeisti. Padaryta nuostolių daugiau milijono frankų. Manoma, kad buvo tyčia padegta.

Suvienytose Valstybėse. — Šiaurės Amerikos valdžia įteikė japonų valdžiai griežtą protestą dėl sudavimo per veidą vienai karininko žmonai, už tai, kad ši neatsakė japonškai japonų sargybiniui.

ANTRADIENI. — Italijoje. — Pranešama, kad Turkijos ministerių pirmininkas ir užsienių reikalų ministeris, atvykęs Romon pradžioje liepos mėn. tartis su Mussolini ir Ciano.

Vokietijoje. — Nacių atstovas Austrijoje išleido įsakymą, kad šv. Petro ir Povilo diena bus darbo diena o ne šventa, kaip iki šiol kad buvo.

Čekoslovakijoje. — Suvienytų Valstybių atstovybė praneša, kad indėnai paskyrė Sioux gimines vadu monseniorą Kaspar, kuriam bus įteiktas tamahuakas ir kario piunksos. Naujasis vadas pavadintas „Narsiojo Erelio“ vardu.

Japonijoje. — Buvo pranešta Anglijos piliečių Frederick O'Hara, kad jo buvimas Japonijoje yra nepageidaujamas. Anksčiau jis buvo sumtas nes jo bute rasta fotografijos aparatai ir korespondencija.

TREČIADIENI. — Kinijoje. — Panelė Yu-Wei-hua, 31 metų amžiaus, viena iš dešimties moterų sudarančių Politikos Kongresą, kuris turėjo susirinkti liepos aštuntą dieną, tapo nužudyta savo bute. Žmogžudys pabėgo.

Anglijoje. — Požeminių traukinių personalas grąšina išeiti streikan, jei nebus priimti darban du tarnautojai, kuriuos buvo atleide kas link įvykusio susidūrimo Charing Cross stotyje.

Vengrijoje. — Dienraštis „Nemzeti Ujsag“ praneša, kad dėmėtosios šiltinės epidemija visoje Vengrijoje plėčiasi nepaprastu greičiu.

KETVIRTADIENI. — Suvienytose Valstybėse. — Jūrų mokyklos laivas „Presidente Sarmiento“ išvyko į Habanos uostą, Kūboj.

Portugalijoje. — Esant dielim rūkui paskendo žvejų laivas. Iš trylikos asmenų penki paskendo.

Vatikane. — Šv. Tėvas Pijus XI paskyrė švento Pranciškaus Kongregacijos globėjum kardinalą Tisserand.

PENKTADIENI. — Prancūzijoje. — Suvienytų Valstybių ambasadorius įteikė auksinį medalį nuo Isteigimo Suv. Valstybių del Aklųjų, p. William Nelson Cromwel, už jo didelį pasidarbavimą aknėsiems. Įteikime dalyvavo daugelis aklųjų, susirinkusių Pasiuntinybėje.

Čileje. — Peru valstybės ambasadorius lankėsi pas Čilės užsienių reikalų ministerį kviesdamas atsankyti į Panamerikos Konferenciją kuri įvyks Lamoje. Ministeris kvietimą priėmė.

Anglijoje. — Pranešta, kad greitai laiku Portugalijai bus įteikta 16 dvimotorinių orlaivių, galinčių skristi 410 kilometrų greičiu. Tai bus orlaiviai greičiausi visame pasaulyje.

Prancūzijoje. — Paskelbtas dekretas, kuriuomi perorganizuojama tautinė policija, tikslu sustiprinti parubėzinę policiją.

Japonijoje. — Oficialiai praneša, kad p. Lushkoif, vidaus Komisarato atstovas ir politinio departamento viršininkas, pabėgo iš Sovietų ribų, pasisiekdamas Manchukuo.

Prancūzijoje. — Vengrijos atstovybė griežtai užgincijo skleidžiamus gandus apie rengiamą valdžios nuvertimą Vengrijoje.

SESTADIENI. — Turkijoje. — Estambul mieste įvyko smarkus žemės drebėjimas.

Čekoslovakijoje. — Čekoslovakų vyriausybė praso laikraščių ir radio stočių vengti nacionalistus maistiminkais vadinti. To pageidavo Burgo valdžios atstovas.

Kinijoje. — Šanhajaus mieste kinų piratai apipėšė Fu - Chow švyturį, pagrobdami sargą, švedų tautybės.

Italijoje. — Koperacijų susirinkimas, pirmininkaujant Mussolini, nutarė, kad ateity gamins duoną primaišydami dešimtą dalį kukurūzų milinų.

Prancūzijoje. — Lille mieste gaisras visiškai sunaikino verpyklas, padarydamas kelius milijonus frankų nuostolių.

Urugvajuj. — Nutarta, kad rugpiūčio 25 dieną Montevideo mieste, inauguruos 1830 metų kovotojų paminklą.

SEKMADIENI. — Kinijoje. — Pranešama, kad Pekin mieste siaučianti koleros epidemija. Šia liga išmirė keletas šimtų asmenų.

Lenkijoje. — Tebesiaučia dideli karščiai ir audros. Poznaniui sunaikinta 40 namų. Laski ir Wola kaimai žaibų uždegti, tapo visai sunaikinti.

Suvienytose Valstybėse. — Iš Los Angeles išskrido aviatorius Howard Hughes, kuris pasiryžęs nuskristi iš New Yorko į Paryžių.

DAR APIE NAUJĄ KONSTITUCIJĄ

Šių metų gegužės 12 d. įvyko iškilmingas Seimo posėdis per kurį Valstybės Prezidentas Antanas Smetona pasakė kalbą, naujosios Lietuvos konstitucijos įsigalėjimo proga.

Tarp kitko pasakė:

„Svarbiausiais yra piliečiui sąžinės laisvė.

Jam valia tikėti, kai nori, kad tik nenusižengtų dorai, arba valia netikėti. Jis gali priklausyti arba nepriklausyti prie valstybės pripažintų bažnyčių arba tolygių tikybinių organizacijų; jis gaes tuoktis civiliai, jei taip norės, kai bus sieistas civilinės metrikacijos įstatymas.

Konstitucija tačiau nelaiko lygiomis religijos ir nereligijos. Jei tikėjimas yra visuotinis dėsni, tai netikėjimas — jo išskirtis. Dėl to laiduota tikybos dėstyto teisė bent pradines bei vidurines mokyklose, laiduota tikinčiųjų teisė nekiludomai daryti gimimo, jungtųjų ir mirimo aktus, pas savo dvasininkus. Kitur karoti tų aktų jie neverčiami. Taigi klaidinga yra konstitucijos interpretacija, kai kur visuomenėje platinama, kad visi piliečiai busi vėrciami prie civilinės metrikacijos. Netiesa: ji keunama įvesu vien tiems, kurie pašliję nuo valstybės pripažintų tikybų“.

Toliau paminėjęs Rusijos valdžią, kuri rūpestingai varžiusi sąžinę, pravosiavijos naudai, ir vis deito turejusi įvesu valstybinę metrikaciją. Valstybės Prezidentas tęsė:

„Antra vertus, kai kas mano, kad civilinė santuoka tai tokia sutartis, kuri lengvinsianu išsiskyrimą. Tai apsirūkimas. Konstitucija, laikydama tvirtą šeimą valstybės suprumo pamatu, speja suprų ir vedybų pamatą, taigi suprų santuokos rysi.

O kai šeimos, tai jų irimo nestengia stabdyti nei civilinė metrikacija. Tą irimo negerovę gautų sumažinti valstybė savo įstatymais, o dar daugiau, dar sekiningiau — rūpestingomis visuomenės ypatiai jaunimo aukėjimas. Čia labai pravartu valstybės ir bažnyčios taika. Dėl to konstitucija nevienoje vietoje padėzia taikos reikalingumą, ypatingai ten, kur kalio apie šeimą ir apie jaunimą. Vadinas, neatitinka konstitucinės dvasios ir tie priekaištai, kurie skelbia, kad bažnyčia ir kita kuri tikybos organizacija esanti sanna nuo visuomenės. Tai nesusipratimas. Vadovaudama aukėjimui ir švietimui, turedama tam tikslui įvairių mokyklų, įstaigų ir jaunimo organizacijų, valstybė pripažįsta aukiejuo reikšmes bažnyčioms ir tolygioms tikybiniams organizacijoms ir todėl leidžia joms įstatymų nustatytoms sąlygoms laikyti aukiejamąsias įstaigas ir mokyklas.“

Šiuos mūsų Tėvynės Prezidento žodžius, dedame šiose ŠVYTURIŲ skiltyse, noredami sugriauti dar vis skiedžiamus Argentinos lietuvių kolonijoj gaudus civilinės metrikacijos, persiskyrimų ir bažnyčios su visuomenės bendravimo reikaluose. V.

LIETUVOS KRIKSTO MINĖJIMAS

Gegužės 29 d. kaune buvo iškilmingai paminėtas Lietuvos krikšto 660 metų jubiliejus. Rytą Arkikatedros bazilikoje buvo atliktos pontifikalinės misijos. Jas laike Arkivyskupas Metropolitas J. Skvireckas. Ramoksią apie religijos reikšmę tautos gyvenime pasakė dek. F. Kapocius. Per pamaldas įspudingai giedojo kunigų seminarijos ir bazilikos chorai.

Minėjimas vėliau buvo tęsiamas Karo Muziejaus salėje, į kurį atsilankė Respublikos Prezidentas, Arkivyskupas Metropolitas, Šv. Sosto atst. arkiv. Arata, vyskupai, kariuomenės vadovybė, Amerikos lietuviai ir daug kauniškės visuomenės. Susirinkusieji į sodelį iškilmių klausėsi per garsintuvus. Iškilmių atidarymo žodį tarė prel. K. Šaulys. Po to, Arkivyskupas Metropolitas perskaitė Šv. Tėvo atsiųstąjį lietuvių tautai sveikinimą. Šv. Tėvo sveikinimą susirinkusieji išklauė atsistoję. Nuskambėjus „Tėve mūsų“ giesmės aidams kalba Respublikos Prezidentas, o po jo Arkivyskupas Metropolitas. Iškilmaus kalbų suskambėjo giesmės ir muzikos garsai, o po šios meninės dalies prof. B. Česonys skaitė gražią pa-

skaitą apie krikščionybės nuopelnus mūsų tautai, jos dorovei, mokslui ir menui. Baigiant minėjimą gen. Nagis - Nagevičius gražiais žodžiais nusakė krikščionybės kilnumą, pareikšdamas šį linkėjimą: „Prieš pušėsto šimto metų mūsų padangę nušvietusi Amžinojo Žodžio šviesa tegul amžių amžius aušrine žiba mūsų žemėje, tegul žadina ir ragina mus kilniems darbams laisvosios tėvynės naudai, o Aukščiausiojo garbei“.

Vakare, per vėliavų nuleidimo iškilmes, prie Nežinomojo Karei-

PASKIAUSIOS ŽINIOS IS LIETUVOS

Birželio 1 d. žymiam Lietuvos visuomenės veikėjui Dr. J. Staugaičiui sukako 70 metų, o jo visuomeninio darbo Lietuvai — 50 m. Šios sukaktuvės Lietuvoje iškilmingai atžymėtos.

Birželio 1 d. į rinką buvo išleista pirma 5 mil. Lt. valstybės išdo trumpalaikių pasižadėjimų lakėjų serija. Šie lakštai, kuriuos Lietuvos Bankas pardavinėjo finansų ministerio nustatytu kursu 93,94% trumpu laiku buvo visiskai realizuoti.

Gegužės 21 d. garbingo mūsų tautos vyro a. a. prel. A. Dambrausko - Jakšto palaikai iš Kauno Bazilikos rūsiu, kur buvo laikinai padėti, perkelti į nuolatinį kapą Bazilikos šventoriuje. Perkėlimo iškilmės buvo kuklios ir paprastos. Antkapio projektą paruošė sesuo kazimierietė Šmulkštytė.

— Kauno metropolijos kapitula gegužės 29 d. suruošė iškilmingą krikščionybės 550 metų jubiliejaus minėjimą. Arkikatedros bazilikoje pontifikalines mišias laikė Kauno arkivyskupas metropolitas J. Skvireckas. Vytauto Didžiojo muziejuje buvo iškilmingas posėdis, dalyvaujant Respublikos Prezidentui, arkivyskupui metropolitui J. Skvireckui, ministrams, vyskupams, kariuomenės vadovybei, mokslo ir meno atstovams ir daugeliui kviestų asmenų. Šio jubiliejaus proga Šv. Tėvas atėikė apaštališkąjį palaiminimą. Tą laišką perskaitė pats arkivyskupas metropolitas J. Skvireckas. Ilgą kalbą apie krikščionybės reikšmę ir įtaką lietuvių tautai pasakė Respublikos Prezidentas Antanas Smetona. Po to buvo paskaityta ir koncertinė dalis. Ant nežinomojo Lietuvos kareivio kapo Kauno katalikiškosios visuomenės vardu iškilmingai uždėtas vainikas.

XXXX

— Buenos Aires mieste buvo paminėta 1938 - VI - 11 d. šio miesto 358 sukaktuvės nuo miesto antro įkūrimo.

XXXX

Kaune vykusį lietuvių lenkų tarifinė konferencija pasibaigė. Nustatyta, kad abi šalys taikysis vidaus tarifus.

Birželio 14 - 17 d. Kaune buvo dešimtoji Baltijos valstybių geodezijos komisijų konferencija. Joje dalyvavo 11 valstybių atstovai.

Neseniai lenkai pas save ir pasaulio spaudoje paleido žinių, kad Klaipėdoje jiems yra suteiktas laisvas uostas. Tos žinios neturi jokio pagrindo, yra pačių lenkų prasimanytos.

Numatoma sudaryti mišri lietuvių lenkų komisija administracijos palinijo ginčams spręsti.

Liepos 5 d. a. a. buvusio Lietuvos ministerio inž. Vytauto Vileišio kūnas (jis perna tuo laiku Kaune mirė) buvo pervežtas į Vilnių ir palaidotas Rasų kapinėse Vileišių šeimos kriptoje.

Birželio 18 ir 19 d. Rambyne buvo labai didelės tradicinės Joninių iškilmės, sutraukusios tūkstančius Klaipėdos krašto lietuvių. Iš anapus Nemuno (vokiečių pusės) lietuviai organizuoti negalėjo atvykti — nebuvo leista.

Lenkų karo atašė Lietuvai dipl. plk. Leon Mitkiewicz - Zultek lankėsi Karo Muziejuje ir keliolika valandų žiūrėjo įvairius muziejaus skyrius. Muziejų aprodė Karo Muziejaus viršininkas. Atsiveikindamas lenkų karo atašė svėčių knygoje įrašė šitokį įrašą: „Karo Muziejus yra iškalbingas liudijimas, kad Lietuvos tauta ir kariuomenė trokšta perduoti ateinančioms kartoms kovų dėl savo kraujo kaina įgytos, nepriklausomybės tradicijas.“

Lietuva labai daug rūpinasi savo gyventojais, ypač darbininkija. Taip per šį rudenį Darbo Rūmai numato įsteigti darbininkams suaugusiųjų gimnaziją. Dar šią vasarą darbininkams vasaroti bus surengtos stovyklos.

Nepriklausomybės tradicijos ir iš jų kyląs imperatyvas palaikyti ir tvirtiau pagrįsti nepriklausomą buitį yra suprantamas ir labai artimas lenkų kario širdžiai.

Leon Mitkiewicz - Zultek d. p. Pirmas Lenkijos karo atašė Lietuvai“.

Birželio pradžioje Rytprūsų provincijos oberprezidentas Kochas įsakė nuo šio mėnesio pakeisti kelis šimtus Rytprūsų lietuvių vietovardžių vokiškais. Vokietinami visi lietuviški vietovardžiai. Lietuviybės naikinimas Rytprūsųose vedamas labai plačiu mastu, šis darbas bus dar praplaintas iki tokių ribų, kad Rytprūsųose vokiečiai yra pasiryžę galutinai išnaikinti ir nutraukti visas lietuviškumo žymes.

P. GAUČYS KAUNE

Gegužės 29 d. į Kauną atvažiavo buv. Lietuvos konsulas Sao Paulo P. Gaučys.

PRADĖJO KELIUS TAISYTI

Liudvinavičiai, atlikę ūkio darbus, pirmieji pradėjo kelius taisyti. Dabar eina griovių tvarkymas ir kelių žyriavimas.

MIESTELIS BE ŽYDŲ

Skrebotiškis, Biržų apskr. šis miestelis randasi ant vieškelio Pasvalys — Vaškai. Dabar miestelis turi gražią mūrinę bažnyčią, mūrinę kleboniją, mokyklą, pašto agentūrą ir keletą lietuvių krautuvų. Pažymėtina, kad šiame miestelyje nėra nė vieno žydo.

TEBESERGA PROF. KREVĖ - MICKEVIČIUS

Jau prieš kurį laiką susirgęs humanitarinių mokslų fakulteto prof. V. Krevė - Mickevičius vis dar negaluoja.

IS KELMĖS PADANGES

Šį pavasarį džiava ėmė skinti sau aukas. Neseniai mirė a. a.

Gilvydis, 17 m., baigęs Vaikelio Jėzaus amatų mokyklą. Dabar mirė Kukečių „Pavasario“ kuopos veikli pirmininkė El. Vaznytė, Raseinių ž. ū. Mokyklos mokinė Liūdna, kad ir daugiau yra sergančių.

STATYSIS BAŽNYČIA

Stemplių ir gretimų 7 kaimų gyventojai (švėkšnos ir Kvėdaros valsčiai), gyvendami apie 13 km. nuo artimausios parapijos oaznyčios nutarė pasistatyti bažnyčią. Tam tikslui yra išrinktas komitetas.

TAI BUTŲ PAMINKLINIS GELEZINKELIS

Visuomenėje kaskart gyviau ir plačiau svarstomas reikalas įjungti Moletus į geležinkelio tinklą. Į šį reikalą čia žiūrma kaip į būtiną sąlygą sustiprinti gyventojų ekonominei buklei ir pakelti kultūrą. Yra dvi nuomonės. Vieni tvirtina, esą reikia sujungti Moletus su Ukmerge arba Jonava, kiti — su Kuktiškio stotimi, nuo kurios iki čia tik 25 km. Šiuo klausimu paskutinėmis dienomis buvo artasi kelių valscių viršaičių ir Moletų visuomenės atstovų.

TAUTOS DIENA

Pandėly per šeštesnį įvyko Tautos Diena. Žmonių sutraukė daug. Dalyvavo ir ministeris pirmininkas kun. V. Mironas, šaulių s-gos vadovas pulk. Saladžius ir k. šventė vyko sklandžiai, ypač gražiai pasirodė organizacijos mokykla ir kitos įstaigos. Per nelaimę buvo ir kraujo: arklis su ratais užmušė žmogų. Paaikėjo, kad tai Vincentas Varnas iš Kalamiesčio. Paliko vargę žmoną su 4 metų vaikelu.

8000 SAVANORIŲ IR LEGIONIERIŲ

Kaune buvo suvažiavę Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų Savanorių skyrių atstovai, viso 146. Nutarta šį rudenį rugsėjo 7 — 8 d. sušaukti didžiulį savanorių kongresą, kuriame kartu dalyvaus ir Amerikos lietuviai legionieriai. Viso tikimasi 7 — 8000 asmenų (š).

DRAUGIŠKAS PRNEŠIMAS

Geriausias kursas TAMSTOS PINIGINEMS PERLAIDOMS siunčiamoms jūsų giminėms
Didžiausias saugumas TAMSTOS INDELIAMS MŪSŲ TAUPOMOJ KASOJE
Kainos be konkurencijos LAIVAKARTĖMS I LIETUVA IR ATSI-VIETIMUI IS TEN visomis laivų Kompanijomis
Ta yra nauda kurią teikia Tamstai LIETUVIŲ SKYRIUS

Banco Holandès Unido

Buenos Aires Skyrius

Centraline Įstaiga:
Bme. Mitre 234
kamp. 25 de Mayo

Agencija Nr. 1:
Corrientes 1900
kamp. Rio Bamba

PINIGINES PERLAIDOS I LIETUVA papigintomis per siuntimo išlaidomis ir be atskiros mokesnio už oro pašta.
LAIVOKARČIU PARDAVIMAS I Lietuvą ir atsikviete mui is ten pigiausėmis kainomis ir ant geriausių laivų

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Buenos Aires Lietuviai

IŠEIVIŲ DIENOS MINĖJIMAS

Liepos 10 dieną, Jose Verdi salėje įvyksta Išeivių Dienos minėjimas. Jaunimo draugijos rengiamas. Bus paskaita himnai, dainos deklamacijos, vieno veiksmo vaidinimas „Išsvajota Sužadėtinė“ ir šokiai su žaidimais.

Įėjimas vyrams 1 pez. moterims 70 cent.

GRAŽIAI PRAEJO MOKINIŲ VAKARAS

Pereitą šeštadienį Valentin Alsino įvyko Dariaus ir Girėno ir Tumo - Vaižganto I ir II komplektų mokyklų suruoštas bendras vakaras, kuris sutraukė daug svečių.

Parengime dalyvavo Lietuvos Ministras p. J. Aukštuolis, pirmasis Pasiuntinys sekretorius p. B. Blaveščius ir organizacijų bei spaudos atstovai.

Visą programą atliko minėtų mokyklų mokiniai.

Suvaldinio vaizdėlį „Muzikan-

ta“, padainavo keletą dainelių, pašoko ir pasakė daugybę eilėraščių.

Apie programos išpildymą netenka kalbėti, nes, kaip minėjome, jaunieji mokiniai tai atliko, tačiau tenka pažymėti pp. Nalivaikų nuopelną, programos suruošime.

Šokiams griežė „Kanklių“ orkestras.

NEI VIENAS NELIKS NAMIE

Šį sekmadienį, bet trauks į Jaunimo draugijos ruošiamą Išeivių Dienos minėjimą, Jose Verdi salėje Alte. Brown 736.

A T V Y K O

Mūsų prietelius p. Rakauskas pereitą mėnesį atvyko iš Buenos Aires provincijos, kur bedirbdamas už stalių prabuvo veik du metus.

P. Rakauskas mano greitai laiku atidaryti uosavią dirbtuvę.

Linkime mūsų prieteliui pasisekimo.

C. Petrikas.

Dvi Medalio Pusės

Specialiai SVYTURIUI

„Genys margas - sviestas dar margsnis“, sako senas lietuvių priežodis. Ir ištikrųjų. Jeigu pasaulio politika marga, tai lenkų - lietuvių santykiai dar margsni, ir tas margsnis pilnutėlis įvairiausių prieštaravimų. Lenkai okupuotoje Lietuvoje visą laiką deda dideles pastangas sugriauti visus lietuviškos kultūros židinius. Visą laiką, ypatingai paskutinį penkmetį, uždarinėjo lietuviškas mokyklas, knygynus ir tokiu būdu užkirto kelią lietuviams šviestis. Šitie mokyklų bei skaityklų uždarinėjimai neturi net jokio teisinio pagrindo. Tuo pat laiku lenkai patys prisipažįsta, kad jų mokyklų tinklas yra per mažas ir kad šiais metais pas juos buvo per 100.000 vaikų, kurie negalėjo lankyti pradžios mokyklų dėl vietos stokos. Taigi, patys mokyklų duoti nestengia o privačius uždarinėja. Kur logika?

Šiandien Lietuva su Lenkija yra užmezgusi diplomatinius santykius, šiandien turi su ja paštą susisiekimą, galimas daiktas, kad už dienos, kitos lenkiškų lėktuvų propeleriai raizys lietuviškos padangės erdves, bet lietuvių kultūrinės veiklos naikinimas, okupuotoje Lietuvoje, varomas visu tempu ir toliau. Štai šiomis dienomis yra gauti Vilniaus mokyklų kurtoriaus B. Godeckio sprendimai, kad nuo šių metų rugpjūčio mėnesio 30 d. bus uždaryta šios mokyklos: Taujūnuose. Kolvaseleje ir Kukiškėje. Ir tų uždarymų pagrindas tiek silpnas, kad neišlaiko jokios kritikos. Vilniaus laikraštis „Aidas“ 10 Nr. rašo, kad šių metų pavasarį buvo gauta įspėjimas dėl uždarymo „Ryto“ D-jos 9 mokyklų. Vadinasi, grėsinimas pradėtas vykdyti po užmezgimo diplomatinių santykių.

Lenkų laikraštis „Kurjer Wilenski“ birželio m. 1 d. rašo, kad Lenkijos vidaus reikalų ministerija pranešusi Vilniaus Lietuvų

Mokslų Draugijos valdybai, jog jos skundą dėl vietos administracijos valdžios sprendimo šią draugiją uždaryti išspręstas neigiamai. Viln. Liet. Mokslų Draugija yra viena seniausių lietuviškų draugijų, kuri sukaupė didelius muziejus ir pasitarnavo mokslo srityje kaip lietuvių, taip ir kitų tautybių mokslo žmonėms. Lietuviški laikraščiai Vilniuje vienas po kito konfiskuojami. Lietuviškas Vilnijos jaunimas visiškai neturi jokio laikraščio. Šiomis dienomis buvo išleistas vienkartinis leidinys „Jaunųjų žingsniai“, bet ir tas konfiskuotas. Tai šitaip atrodo viena medalio pusė. Dabar pažiūrėkime antros.

Lenkai Lietuvoje turi visišką kultūrinę laisvę: turi savo mokyklų, gimnazijų, laikraščių. Ir nežiūrint to lenkų spauda lieja krodilo ašaras dėl skriaudų lenkų kultūrai. Vienu žodžiu patys muša ir patys rėkia. Lenkai šiandien labai smarkiai nusiskundžia, kad jie Lietuvoje neturi simpatijos. Aš jų norėčiau paklausti, kas jiems simpatizuoja? Gal čekoslovakai, gal vokiečiai? Taip, vokiečiai su lenkais savo laiką ėjo iš vieno, kentė priespaudas savo tautiečių Aukštoje Silezijoje, vokiečių laikraščiuose apie tai neprasprukdavo nė viena žinutė, bet tuo laiku lenkai vokiečiams buvo labai reikalingi, nes lenkai savo trumparegia politika liejo vandens ant vokiečių malūno. Vokiečiai tada būtų susidėję ir su pačiu Liucipierium, kad tik pavyktų įkišti į prancūzų politikos ratus basį. Ir tas jiems pavyko. Bet dabar? Dabar patys lenkai dreba dėl Dancigo likimo. Kada mano korespondencija pasieks Jūsų laikraščio skiltis, galimas daiktas, kad bus pasikeitę Europos politikoje, o gal net viename ar kitame Europos krašte dundės patrankos, nes atmosfera baisiai įkaitus. Daug priklausys nuo to, ką vokiečiai padarys su Dancigu 19 birželio, ar jie jį okupuos ar ne.

Vilniuje

Vienintelė Vilniaus krašto lietuvių gimnazija — Vytauto Didžiojo Gimnazija — šiemet baigė 39 abiturientai. Iš šios gimnazijos lenkai yra atėmę valstybinių gimnazijų teises, todėl jos moksleiviai egzaminus turi laikyti labai sunkiomis sąlygomis. Paskutiniu laiku lenkų spauda pradėjo skleisti žinias, esą tai gimnazijai suteiktos teisės, tačiau iš tikrųjų to nėra. Gimnazija teisių neturi.

Vilniaus Lietuvių Mokslo Draugiją lenkai galutinai uždarė. Nepadėjo joki protestai. Kaip žinoma, ši lietuvių draugija buvo tik grynai mokslo institucija, su jokia politika nieko bendro neturėjo ir buvo sukurta aukomis viso pasaulio lietuvių. Draugija buvo įkurta 1907 m., taigi ji pergyveno carinės Rusijos, vokiečių, bolševikų ir pagaliau ilgą laiką lenkų okupacijas. Tačiau dabar, užmezgus su lenkais lietuviams diplomatinius santykius, ji yra likviduota. Likviduotosios draugijos neįkainojamai brangų mokslo turtą lenkai pasigrobė sau. Šis įvykis visoje Lietuvoje labai skaudžiai pergyvenamas. Atitinkamos Lietuvos mokyklų institucijos mokslo, kultūros ir studentų draugijos dėl tokio lenkų fanatiško viduramžiško elgesio kreipiasi į viso pasaulio kultūrinės ir mokslo organizacijas.

Kaip matome lenkų politinė padėtis dabartiniu laiku yra sunki. Jiems kaimyninių tautų simpatijos yra labai ir labai brangios, bet matyti, lenkiškas „honoras“ neleidžia prisipažinti klaidas ir teises kurių patys reikalauja savo tautai kitose valstybėse.

Čia galime patarti lenkam tik vieną: neužmirškite ponai, kad vokiečiai turi tokias pat tendencijas jūsų atžvilgiu, kaip kad jūs savo mažumų. Norėdami užsitaranti lietuvių simpatijų darykite tam žygių, nes gal būt netoli tas momentas, kada kiekvienos tautos simpatija bus jums brangesnė už auksą.

Lietuva. Birželio pradžia.

Birželio 15 d. netoli Varšuvos ūkyje mirė aušrininkas poetas Ksaveras Sakalauskas — Vanagėlis. Birželio 18 d. Vilniaus rasų kapinėse „Literatų kalnelyje“ jis askimingai palaidotas (toks buvo paskutinis velionies noras). A. a. ks. Vanagėlis - Sakalauskas buvo gimęs 1863 m. balandžio 27 d. Kaesniukų kaime, Simno valsčiuje, Dzūkijoje. Lietuvių tautai jis labai daug pasidarbavo, nes lietuvių vybei jis dirbo per visą savo amžių. Gyvenimo saulelė praleidęs Lenkijoje, jis su dideliu atsivimu dalyvavo Varšuvos lietuvių kolonijos gyvenime.

Birželio 26 ir 27 d. Vilniuje norėta susaukti pirmojo Vilniaus krašto lietuvių suvažiavimas, tačiau lenkai neleido. Suvažiavimą lenkai uždraudė visai nenurodę dėl ko jį uždraudžia.

TARDE DEL KNYGŲ

Birželio 10 ir 11 dienomis Vilniaus Apygardos teismo tardytojas istarue netuviško knygyno savininkę Anele Rastenytę ir buv. Liet. Sv. Kazimero D - jos sekretorę Komualdą Bogdaną - Bagdavičią. Istardyta dėl lietuviškų knygų kurios iš jų buvo pamtos kratos metu šių metų kovo mėnesį.

SVEČIAI IŠ KAUNO

Birželio 12 d. Vilniuje viešėjo Lietuvos Ministerių Kabineto kanceliarijos direktorius Žilinskas ir Žemės ūkio Ministerijos direktorius Vl. Tiškus. Svečiai tą pačią dieną sugrįžo atgal į Kauną.

LAUKIA PREKYBOS

Lietuvos ir Lenkijos vyriausybų atstovams pradėjus tartis dėl prekybos derybų, pirmiausia sukurto Vilniaus lenkų pramonės ir prekybos įstaigos. Vilniaus Prekybos ir Pramonės Rūmai šiomis dienomis sudarė atskirą komisiją, kuri domėsis Lietuvos Valstybės pramone ir prekyba. Birželio 10 dieną įvykusiame tos komisijos posėdyje jau buvo skaitytas refe-

ratas apie galimą prekybą gabamą iš Vilniaus į Klaipėdos ir Mintojos uostus.

ANTROJI „AIDO“ KONFISKACIJA

Vilniaus miesto storastijos sprendimu „Aido“ 12 numeris sukonfiskuotas už straipsnį „Lietuvos Lenkijos ar lietuvių lenkų santykiai“. Todėl skaitytojai tą numerį yra gavę su plike.

SUKONFISKUOTAS IR „KURJER WILENSKI“

Birželio 9 d. Vilniaus miesto storastijos sprendimu buvo sukonfiskuotas Vilniaus lenkų ozoninių organas „Kurjer Wilenski“ už straipsnį, kuriame buvo įterptas į lenkų kalbą išverstas buv. Kauo burmistro Jono Vileišio pareiškimas dėl galutinio Vilniaus Lietuvių Mokslo Draugijos uždarymo.

EŽERŲ NUSAUSINIMAS

Šią žiemą pradėta matuoti Molėtų ir Sturnių rajonų ežerai. Darbas yra tęsiamas ir dabar. Jį vykdo, padedant kelmams kultūrtechnikams, inž. Daugėla. Pasirodo, jog visi ežerai yra kiauuriniai o jų didžiausias gilumas siekia 40 m. Tyrmiais nustatyta, jog esą, galima nuleisti ežerų vandens paviršius iki 1,5 m. Toks vandens nutekėjimas eitų Siesarties upe į šventąją. Šitą padarius, gana dideli nenaudojamos žemės plotai pavirstų dirbamais laukais arba gražiomis pievomis. Nors daug kas dar skeptiškai žiūri į šio sumanymo įvykdymą, tačiau yra ne mažai ir tokių, kurie džiaugiasi ir laukia, kad ežerų nusausinimo darbai greičiau prasidėtų.

TRUMPA PAZINTIS

Šiomis dienomis Kupiškio progimnazijos mokinių būrys apie 90 žmonių sustojo valandai Molėtuose. Apžiūrėjo miestelį, ekskursantai atsilankė progimnazijoje, kur įvyko trumpas susipažinimas su čionykščiais moksleiviais. Ku-

Grazūs Neucuen tenitrijės gamtos vaizdai.

J. Parojus - Paršelis

Pavasaris po Ultimatumo

Specialiai SVYTURIUI

Kėlis jauna Lietuva
Su gyvais veikėjais,
Linksmi plakė vėliava
Virš Karo Muziejaus.

Pusiau stiebo nežinojom,
Mes jug džiaugtis gimim!
Su Vytim į plynes jojom,
Ejome lenktynių!

Vis pavasariai žydėjo
Ties Nežinomo kapu.
Čia tik vainikus mes dėjom,
Vertom praities lapus.

Dabar vėliava plandens
Tartum pusiau stiebo—
Skausmo dienas vis mums mena,
Liūdai paukščiai gieda.

Gieduos ašaras mes renkam,
Einam kruvinais veidais:
Iš armatos tiesia ranką
Mums Mefisto pažadais.

Kaunas, 1938 - V - 25 d.

Ivairenybės

MOTERŲ SUKILIMAS DEL VANDENS

Bromfildso mieste, Anglijoje, neseniai įvyko smarkus gincas tarp to miesto valdybos ir kelių simtų moterų. Miesto valdyba nutarė įvesti vandentiekį ir uždaryti visus privatus šulinius, kurių vanduo esąs nešvarus ir kenksmingas sveikatai. Tačiau prieš šį nutarimą užprotestavo beveik visos miestelio moterys. Mat, Bromfildso miestelio moterys visos yra šviesiaplaukės ir turi gražią baltą veido odą. Todėl anglių spauda jau seniai tvirtina, kad Bromfildso moterys esančios gražiausios visoje Anglijoje, o bromfildietės šia garbe labai didžiuojasi. Jos tvirtina, kad jų šviesūs plaukai ir graži veido spalva paeina tik nuo vietinių šulinių vandens minkštumo. Todėl jos jokių būdu nenori leisti uždaryti tuos brangius šulinius — jų grožio šaltinius.

Tačiau miesto valdyba į tai nenorėjo atsižvelgti ir moterų prištą pareikškimą atmetė. Tada keli simtai moterų susirinko į miesto valdybos būstinę ir pareikšė neišeisiančios iš čia tol, kol jų reikalavimai nebus patenkinti. Jos čia atsinešė vaikus, rankdar-

buis, valgio ir pradėjo sėdėjimo streiką. O savo vyrams įsakė neiti prie vandentiekio vedimo darbu. Šitas keistas streikas miesto valdybą pavertė ir išgąsdino. Ji skubiai susaukė posėdį ir nutarė vandentiekio įvedimą atidėti ligi 1941 metų. Tik vienas burmistras buvo priešingas tam nutarimui. Jis sakė, geriau tegul bromfildietės taps negražios, būs tik miesto bus įvestas švarus ir sveikas vanduo. Bet moterys jį nušvilpė ir išjuokė. Ir to jos apleido rotasus pataipas ir išsiskyrė, pareikšdamos, kad ir 1941 metais neeis vandentiekio įvesti.

ORIGINALI MOTINŲ PRIEMONĖ PRIEŠ EISMO NELAIMES
Filadelfijoje yra viena nepaprastai pavojinga gatvė kryžkelė, kur kryžiuojasi net penki gat-

Dr. MYKOLAS CHEIFEITZ

Daktaras chirurgas
Moterų, Vaikų ir Vidaus Ligos
Apžiūrėjimas 3 peza
Caseros 828 I aukšt. dep. 1
Prima nuo 15 ligi 18 valandos

siūtus, geriausios medžiagos ir pigiausia
kaina rūbus, siūkis tik ilgų metų prakti-
kos užgrūdinto meisterio

Igno Padvalskio

—vyriškų ir moteriškų rūbų siūvykloje—
Prašome įsidėmėti ir pamiršti:
Calle OLAVARRIA 882
Boca

Arg. Liel. Jaunimo draugija rengia
IŠEIVIŲ DIENOS
minėjimą, kuris įvyks 1938 m. liepos 10 dien-
„Jose Verdi“ salėje, Av. Alle. Brown 736, Boca, šia

TVARKA:

I. DALIS

- 1). Minėjimo atidarymas
- 2). Argentinos ir Lietuvos himnai.
- 3). Trumpa ir turininga paskaita.

II. DALIS

Vaidintojų būrelis pastatys vieno veiksmo komediją

IŠSVAJOTA SEKRETORE

Vaidina šie Vaidintojų būrelio artistai:

Rymantas Anskaitis direktorius, 33 m. p. Zeferinas Juknevičius
Petras Alksnis, jo draugas, 25 metų. p. Vytautas Padvalskis
Jonas Smilius, Rymanto tarnas, 45 m. p. Jonas Žekys
Gilanda Mindaugaitė, stenografe, 55 m. p. Gunda Praurimė
Grazina, jos giminė Petro sužadėta, 19 m. p. Z. Stakauskaitė
Sufliuoja p. - lė Z. Petrusevičiūtė. Režisuoja p. Z. Juknevičius.

III. DALIS

Mūsų solistai padainuos keletą dainelių.
P. - lė S. Miliauskaitė padeklamuos eilėraštį „Gimtąjam Kraštui“.
šv. Cecilijos choras, p. V. Rymavičiaus vedamas sudainuos: „Motu-
le Mano“, „Mergele Jaunoji“ ir „Pasisėjau žalią Rūtą“.

IV. DALIS

MEILĖS PASTAS — ŽAIDIMAI — RATELIAI — SOKIAI

Kanklių orkestrui griežiant ligi 10 valandos vakaro.

Visus maloniai kviečia atsilankyti

Įėjimas vyrams \$1.00. Moterims 0.70 ct.

Jaunimo draugijos Valdyba.

vių traukiniai. Šioje vietoje įvyksta tiek daug eismo nelaimių, kad net visose aplinkinėse krautuvėse tyčia laikoma tvarstomoji medžiaga sužeistiesiems suteikti pirmąją pagalbą. Ypatingai daug nelaimių atsitinka su netoliese esančią mokyklą lankančiais vaikais. Dėl to tos apylinkės tėvai jau ne kartą kreipėsi į atitinkamas įstaigas, prašydami kaip nors apsaugoti tą vietą nuo eismo nelaimių. Pagaliau šiomis dienomis daugiau įspūdinga demonstracija. Pasiėmusios kurios vaikučius už rankų o kitos su vaikų vežimėliais, jos vaikščiojo ištisą valandą toje kryžkelėje, tuo būdu visai sustabdžiusios joje važiuojąjį susisiekimą.

BUCKIŲ STREIKAS PRIEŠ DĄZYTAS LŪPAS

Ko tik pasaulyje nėra. Atrodo, kokia čia nelaimė būtų, jei moterų pagražina lūpas. Buvo juk laikas, kada buvo garbinami net mokslai, kurie tai padėjo padary-

ti, pav., chemija. Tačiau ne viskas amžina. Ir greit, kuri nors garbė praeina. Kartais vėl grįžtama prie to, nuo ko buvo bėgama. Bet pasitaiko, kad čia padeda kuri nors prašmatni priemonė.

Dabar iš Amerikos pranešama apie sumanius Prinsono studentus, kurie pavartojo nepaprastą kovos būdą prieš dažytas lūpas. Įdomu tai, kad studentai pasirinko labai vykusį laiką. Surengdami savo tradicinį balių arba šventę, visai oficialiai raštu pranešė visoms studentėms arba viešnioms, kad nebučiuos tų, kurios bus nusidažiusios lūpas. Studentų viešnių tarpe iškilo gana sunkus klausimas, kas daryti, kaip čia pasielgti? Gražus lūpų pėstukas, dar gražesnės nudažytos lūpos, bet bausis ir šitas studentų pareiškimas. Gerai, jei tai būtų tik balaus metu, jei tai būtų tik vieną kartą, bet jei amžinai sekios tas studentų prakeikimas, tai kas tada daryti. Kalbama, kad

studentų ir viešnių tarpe kilo maži pasitarimėliai ir pagaliau buvo nuspręsta... lūpų nenusidažyti. Žinoma, ar ilgai, tai kitas klausimas. Tačiau įdomu pabrėžti, kad po balaus buvo kalbama, kad studentų kova patikusi. Tai buvo labai vyriškai kovota... vio buvo padėtas gėlių vainikas ir tarė žodį KVC Vyr. Valdybos pirm. dr. Pankauskas.

Iškilmės buvo transliuojamos per radiją.

Klaida

Moteris: „Norėčiau truputį apsipirkti. Žadu keliauti į Argentiną. Pardavėjas: „Ta! tamstai reikėtų šį tą iš šiltų medžiagų“.

Moteris: „Argi? Man sakė, kad ten visai šiltas klimatas!“

Pardavėjas: „Kur ten šilta. Juk iš ten kaip tik daugiausia šaldytos mėsos į Europą patenka.“

LIETUVON IR IŠ LIETUVOS

Pigiausiomis kainomis parduoda laivakortes

Compania Maritima Belga

(LLOYD ROYAL S. A.)

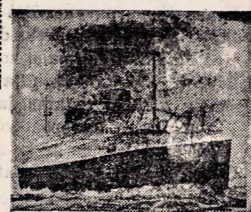
L. N. Alem 491 . U. T. 31 - Retiro - 5274 ir 5275

BUENOS AIRES

Laivai išvyksta kas 15 dienų.

Laivokartės į Lietuvą 3 klase \$ 328

Atsikvietimui iš Lietuvos \$ 325

Dideli patogumai 3-je klasėje.
Suausiekinimas traukiniais su visais Europos miestais.

PLAUČIŲ LIGOS

Peržiūrėjimas ir peršvietimas spinduliais 5 peza.

PASEKMINGAS GYDYMAS
ISISENEJUSIO BRONKITO ir
DUSULIO - KOSULYS - KATARAS - NUGAROS SKAUSMAI - TANKŲ PERSISALDYMAI - NUSILPNĖJIMAS —

Dr. M. POGORELSKY

Buvęs specialistas Muñiz ligoninėje.

Estados Unidos 702, Bs. As.

Prima nuo 9 ligi 11 ir nuo 17 ligi 20 val. Šventadieniais, išskyrus sekmadienius, nuo 9 li-

ARGENTINOJE

NEŽINOMA EPIDEMIJA

Katamarkje nepaprastai daug dirba gydytojai, kad užkirsti kelią nežinomai epidemijai, kuri siaučia vaikų tarpe.

Praneša, kad keturi vaikai pasimirė ir kiti pavojingai serga.

Iki šiolei nepavyko iširti kas tai per liga.

PASIMIRĘ MONSENIORAS ALBERTI

Šio mėnesio 27 dieną, La Platoj pasimirė monsenioras Francisco Alberti, sulaukęs 72 metus amžiaus.

Tą dieną, gerb. La Platos arkivyskupas atliko savo pareigas ir sutvarkė korespondenciją.

Pietų laike, bevalgant tarp keletos Kurijos kunigų, pasijautė blogai ir apalpo.

Skubiai buvo išauktas gydytojas Centurion, kuris jau nieko negalėjo pagelbėti ir prabėgus keletoms akimirkoms arkivyskupas pasimirė.

Monseniore Alberti mirtis giliai sujaudino tikinčiuosius, kurių už nepaprastą gerumą ir pasiaukojimą, buvo nuoširdžiai mylimas.

VĒLIAVOS DIENA

Pirmadienį, Argentinoje buvo atšvęsta Vėliavos Diena, kuri visame krašte buvo entuziasmiškai paminėta.

Didžiausios iškilmės buvo Buenos Aires mieste, kurios pasiekė nepaprastą iškilingumą.

Jau iš ryto, dalyvaujant miniai žmonių ir aukšties valstybės vyrams, buvo atlaikytos mišios. Plaza de Mayo, prie vėliavos įsteigė gen. Belgrano paminklo.

Čia buvo atnešta stiklinė skrynja su didžiule vėliava, kuri vėliau plevėso plačiausioje pasaulio alėjoje „9 de Julio“.

Šioje alėjoje, nebijant šalčio ir blogo oro susirinko tūkstantinė publika, kuri atidavė pagarbą dan gėlių spalvų simboliui.

Šioji diena buvo taip pat Argentinos jaunimo šventė. Nes tas jaunimas, tautos ateitis, skaitlingai ir karštai dalyvavo iškilmėse.

Prie didžiulės vėliavos ėjo sargybą 1.200 vėliavininkų ir vėliavininkių. Toliau stovėjo mokiniai ir studentai, kurie vėliau gražiomis gretomis pražygiavo pro pirmąjį valstybės vyrą Dr. Ortiz.

Šisai, po vėliavos iškėlimo, pasakė patriotišką kalbą, kurioje pa-

žymėjo vėliavos tradiciją ir baigė kreipdamasis į jaunimą kuri paskatino dar labiau mylėti tą simbolį.

Visos iškilmės ir kalbos buvo transliuotos per radio.

Atvyko į Buenos Aires lenkų komisija, kuri tarsis su Argentina įvairiomis prekybinėmis sutartimis.

San Juan provincijoje vienas tarnautojas apvogė Banco Español del Río de La Plata, ant 250.000 pezų, pabėgdamas.

Corrientes provincijoje, smarkūs lietūs sunaikino didelę dalį pasėlių.

Necochea mieste tapo suimti plėšikai, pas kuriuos rasta daugybė galvių.

Pranešama, kad Jujuy pagerėjo sanitarinis stovis. Dėka Svei-

katos Departamento griežtų priemonių, užkirstas kelias raupų epidemijai. Laikė paskutinio mėnesio nebuvo naujų susirgimų.

Šį antradienį tapo lengvai sužeisti penki policininkai važiuojant sunkvežimiu. Tai įvyko norint šoferiui išvengti susidūrimo su vienu autu ir staigiai sustabdžius sunkvežimį, nuo ko šis apsisvertė ant dešinio šono.

La Pampa, Realico mieste, policija nušovė garsų žmogžudį Pedro Morales. Morales kaltinamas papildęs vienuoliką žmogžudysčių.

Praneša iš Kordobos, kad policija užklupo tris slapto alkoholio vertyklus. Suimti du asmenys.

Corrientes mieste nutarta sulaikyti pradinį mokslą nuo šio mėn. 10 dienos iki 20, tikslu de-

zinfektuoti visas mokyklas. Keletose mokyklų vaikai serga net 40 nuošimčių skarlatina šiltine ir adra.

Šio mėn. 4 dieną aeroplanu atvyko garsi dainininkė Lily Pons su savo vyru, orkestro dirigentu Andre Kostelanetz.

Visoje šalyje jau iš anksto sparciai ruošiamasi 9 de Julio šventę kuoiškilingiausiai paminėti.

Apkaltinti Teatro Colón administratorius ir nariai už išeikvojimą.

Šį pirmadienį Suv. Valstybių ambasadoje buvo iškilingai paminėta šiaurės Amerikos Nepriklausomybės šventė. Tą dieną Suvienytoms Valstybėms suėjo 162 metai savistovio gyvenimo.

Buenos Aires mieste pasirodė šiltinės pradžia, kuria susirgo keletas gyventojų. Ta proga Higienos ir Sveikatos Departamentas pataria ypatingai apsisaugoti.

raščių, kurių vienas buvo skirtas jubilatui. K. Inčūra paskaitė keletą ragmenų iš žvaigždės „Trys ūkininkai“ apysakos, skirtos dr. Staugaicio sukaktuvėms. Apysakoje vaizduojami vieno jubilato giminių ūkio pergyvenimai.

KARO AVIACIJOS ŠVENTĖ

Gegužės 28 d. mūsų karo aviacija minėjo 19 m. gyvavimo sukaktį. Ryto karo aerodrome įvyko pamaldos, kuriose dalyvavo aukštoji kariuomenės vadovybė. Po pamaldų prie išsirikiavusių lėktuvų kariuomenės vadas brig. generolas St. Raštikis tarė žodį apie aviacijos reikšmę krašto gynybei. Dar kalbėjo karo aviacijos virš. birg. gen. inž. Gustaitis. Pabaigoj įvyko skraidymai su mokomais lėktuvais.

AMERIKOS VYČIAI ATVYKO Į LIETUVĄ

Gegužės 29 d. atvyko į Kauną pirmoji Amerikos lietuvių jaunimo Vyčių ekskursija su savo pirmininku inž. A. J. Mažeika. Jau Virbalio stoty svečių sutikti buvo nuvykęs „Pavasario“ Federacijos vyr. vadas dr. J. Leimonas. Kau-no stoty svečius pasitiko kat. jaunimo organizacijų atstovai DULR pirm. adv. Skipitis ir kt. Svečiai labai džiaugiasi atvykę į Lietuvą, nes laikurie pirmą kartą lanko senąją tėvynę. Apžiūrėjo Karo muziejų ir prie Nežinomo kareivio kapo padėjo gėlių.

NUSKENDO PLAUKDAMAS AMERIKON

Klaipėdoje jūra į krantą išmėtė laivelį „Žemaitis“. Jame rasta drabužiai, pinigų, maisto ir kitų jūros reikmenų. Spėjama, kad tas laivelis priklausė jaunuoliui J. Širviui, kuris slapta norėjo vien tik paprastu laiveliu nuplaukti Amerikon. Bet, matyt, jis su savo pasiryžimais bus nuskendęs savo jūroje (š).

APIE 100 STALIŲ DIRBA VILNIAUS KRYŽIUS

Iš įvairių Lietuvos vietų pranešama, kad šiuo metu apie 100 stalių dirba Vilniaus kryžius. Vilniaus kryžių statymas šiemet randa didelį pritarimą, ir kryžius užsako ne tik organizacijos, bet ir atskiri asmenys. Keletas tokių kryžių bus pastatyta ir Kaune bei jo apylinkėse.

IŠ VISO PASAULIO

PASIMIRĘ

Paryžiuje, paskutiniu laiku smarkiai sirgo buvusi teniso čempionė Susana Lenglen, ir šio mėnesio 4 dieną pasimirė.

SUSIRĖMIMAI PALESTINOJE

Šį pirmadienį Jeruzalėje įvyko kruvini susirėmimai, per kuriuos tapo užmušti 9 arabai ir 13 sužeista. Miesto centre viena bomba mesta į arabų automobilį, kuri sprogdama vietoje užmušė tris keleivius ir septynis sužeidė.

Kiti nukentėjo per įvykusį žydų apgyventose vietose susišaudymą.

Jeruzalėje tapo paskelbtas karo stovis, kuris pradėjo veikti nuo antradienio 19 valandos.

SMARKIAI NUKENTEJO NUO SIAUTUSIŲ AUDRŲ JAPONIJOS KRASTAS

Sulig Vidaus Reikalų ministerijos oficialių pranešimų, Tokio mieste siautuosios audros pridavė daug nuostolių. Žuvo 120 asmenų ir daugiau 600 tapo sužeisti. Per 300.000 namų liko apsemti vandens ir nunešta 140 tiltų.

SUV. VALSTYBIŲ BIUDŽETAS UŽSIBAIGS SU 1.459 MILIJONAIS DOLERIŲ NEDATEKLIUM

Finansų sekretorius pranešė, kad 1938 metus užbaigs su 1.459 milijonais dolerių nedateklium. Pereitų metų nedateklus siekė 2.707 milijonus dolerių ir 1936 m. — 4.361 mil. dolerių.

TIKIMASI, KAD RUZVELTAS DALYVAUS SEKANČIOJE PANAMERIKOS KONFERENCIJOJE

Pranešama iš Vašingtono, jog galimas daiktas, kad prezidentas Ruzveltas dalyvaus ateinančioje Panamerikos konferencijoje, kuri įvyks gruodžio mėn. Peru sostinėje.

Sulig šiuo pranešimu konferencijoje bus svarstomi reikalai susiję su Suv. Valstybių apsaugojimu.

Pažymi, kad prezidento Ruzvelto kelionė, taip pat kaip ir jo numatomas sekantis Pietų Amerikos lankymas, yra surištas su apsaugojimo problema.

PALESTINOJE VIENAS ARABAS IŠŽUDĖ VISA SAVO ŠEIMĄ

Jeruzalėje vienas arabas išžudė visą savo šeimą. Pirmiausiai žmogžudys namuose išžudė tėvą ir dukterį, iš ten pasišalindamas. Pasirodė kapuose kuomet buvo laidojamos jo aukos ir keliais revolverio šūvais nužudė motiną ir sūnų.

Lietuva

Dr. J. STAUGAIČIO 70 M. SUKAKTIS

Birželio 1 d. Jonui Staugaičiui sukanka 70 metų amžiaus. Ta proga gydytojų organizacijos rengia jo paminėjimą. Jau V - 21 d. dr. Staugaičio gi-

minaičiai Agn. ir Vyt. Steponaičiai savo bute buvo surengę šeimyninį jubilato minėjimą, kuriam dalyvavo daug aukštųjų svečių. Čia J. Papečys pasakė kalbą, apibūdinančią jubilato nuopelnus. Rymaitė padeklamavo keletą eilė-

- KOSTAS -

(7)

Kostas su Begalviu stovėdami netoli vienas kito nežinojo kaip pradėti. Laukė ar neateis kas nors pamokyti. Tuo laiku, nugirdęs iš toliau jų kalbą, prisitartinio nepažįstamas asmuo.

— Na, laukkite, vyrai, ko stovite — pratarė lietuviškai.

— Nežinom kaip pradėti. — tarė Kostas, — tamsta irgi lietuviai.

— Taip. Jau nebe pirmi meteliai kaip aš šiame dvare kukurūzus laujiu.

Jis parodė jiems darbo eigą, ir pats pasiliko netoli jų dirbti. Visi trys galėjo tarp savęs dirbdami kalbėti. Senasis darbininkas perspėjo juos, kad nereikia iš pradžių

labai skubėti.

— Kodėl? — paklausė Begalvis.

— Už tai, kad rankos, neįpratusios prie šio darbo sutinsta ir paskui keletą dienų prisieina sirgti. Vakara, užbaigus darbą, reikia jas gerai su muilu numazgoti ir sužeistas vietas su alyva ištepti. Tai reikia daryti visą laiką, šį darbą bedirbant.

— Ačiu, — padėkojo Begalvis.

— Žiūrėkit, jau karšta darosi.

— Dabar nieko. Bet greitai pasidarys žiema. Vidurdieniais bus šilta, o naktims šalta. Atsikėlus nekartą rasime ir vandenį užšalusį.

— Na, o vasarą? — pasijodmavo Kostas.

— Vasarą pasitaiko labai karš-

tų dienų. Bet bendrai paėmus, gyventi galima. Klimatas neblogas. Žinoma, yra vasaros metu labai karštų dienelių. Kuomet vidurdienį susilaiko vėjas, oras tarytum karšty sustingsta. Tuo metu dangus pasidaro skaidriai tamsus ir saulė lig sumažėjus taip keistai spindi ir sivilina, kad rodos viskas tik verda. Tokiomis dienomis dažnai nuo karščio gyvuliai krinta. Ir pavėsy sunku kvėpuoti, gaila svaigsta. Bet šie reiškiniai tęsiasi neilgai: valandą kitą. Žiūrėk, pakyla iš kur nors vėjelis ir karštis nuslūgsta.

— Keista.

— Čia iš pradžių viskas keistai atrodo: pakol pripranti. Pagyvenus metus, kitus, apsipranti, sukeje neišmokai, čia sunku ko at-

sipažįsti su šalies gyvenimo sąlygomis ir papročiais. Tada jau galima mėginti šį tą veikti.

— Na, o tamsta, ar senai čia gyventi? — pasijodmavo Begalvis.

— Nebe pirmi meteliai. Bet gal bus jau ir paskutiniai.

— Kaip tai paskutiniai?

— Manau užbaigus šiame dvare kukurūzų lauzimo sezoną Lietuvon grįžti. Nusibodo man čionai traukytis ir vargti. Išstius metelius, jei ne kukurūzai, tai geležinkelis. Buvau pradėjęs savystoviai gyventi nusamdytos žemės plote — nepavyko. Vienus metus skėriai viską sunaikino. Neturiu laimės. Gaila sveikatos, pražudytų pinigų ir laiko. Geriau sava me krašte mėginsiu šį tą veikti.

— O amato kokio nemokate?

— Nei jokio. Amatininkų čia nestoka. Jei jau iš mažens tėvis-

nus metus, kitus, apsipranti, sukeje neišmokai, čia sunku ko at-

siekti. Mokyklos iš pradžių nepriimanamos, dėl kalbos nemokėjimo. Kur nors dirbtuvėje būtų galima šį tą pramokti. Bet patys žinote, kaip sunku yra mieste darbą gauti. O jeigu ir pavyksta kur nors įlysti, tai ir ne kas, paprastam darbininkui visai mažai moka. labai skurdžiai. Metų metus dirbsi ir nieko nesutaupysi. Senatvei atėjus nieko neturėsi.

— Gali būti ir teisybė, — pritarė beklausydamas Begalvis ir atsiskusęs į Kostą paklausė:

— Ir tu ką manai daryti?

— Negirdėjai ką šis žmogus sakė? Ir aš taip pat darysiu. Nuo kukurūzų kur nors ant geležinkelio — jei pasiseks. Sekančiais metais vėl prie kukurūzų lauzimo ir sudiev visiems: važiuosiu į namus.

(Glas)

T E M K I

Dr. A. GODEL

Specialistas gydymo

Blenoragija — Sifilis (606 — 914)**Kraujo ir Odos****PLAUCIŲ, SIRDIES, SKILVIO, KEPENŲ, NERVŲ****ir REUMATIZMO LIGŲ****X — SPINDULIAI — DIATERMIA — ANALIZOS****Moterų Ligy Specialistas**

Mėnesinių netvarkingumas ir pasivėlavimai.

Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir nuo 15 — 20 val.

Calle CANGALLO 1542**— CLINICA DENTAL —
"SANTA LUCIA"**Centros Calle 39 Nr. 193 — LA PLATA — U. T. 4648-Rocha
Pranešam mūsų gerbiausiems klientams ir visuomenei, kad
klinika persikėlė į naujas, erdvesnes patalpas, salis
virš nurodyto adreso.Dantų traukimas, taisymas, naujų sudėjimas kaučuko ir
įvairios burnos ligos.

Pirma: Nuo 14 iki 19 val. kiekvieną darbo dieną.

Lietuviams žinomas, kaip vienintelis dantų daktaras Berisso
Calle MONTEVIDEO 861 — SKYRIUS BERISSO F. C. S.
Tarp Callao ir Guayaquil**PIRMA LIETUVIŲ KLINIKA BOKO**IRENGIMAI IR ATIDARIUS CHIRURGINI SKYRIŲ, SIŪLOME PU-
BLIKAI MŪSŲ PATARNAVIMĄ

CHIRURGINES operacijos daromos pigiai.

Venerinės ligos: Blenoragija ir jos komplikacijos, išsiplėtimai, pro-
statitis, gydymas mokslinės elektrolizės, uretroskopija. Sifilis (606 - 914)
impotencija. Gydoma pigiai. * Oda: Ache, egzema, ulceris. Kvėpavimas:
Džioga, asma, kroniškas bronchitas. Širdies ligos Viduriai, virškinimas:
Gydomi profesorius Paul iš Vienos. Ginekologija: Neštumo diagnozės
nuo pirmos savaitės, gimdymai, matiz. * Hemoroidai: Išgydoma be o-
peracijos ir be palikimo darbo. * Gerklė, nosis, ausys: Tonsilų, polipų
operavimas, etc. * Laboratorija analizavimui kraujo, šlapimo, etc.

Supranta lietuviškai.

X SPINDULIAI — ULTRAVIOLETAI — DIATERMIJA

INFRARAUDONI

Priėmimas:

Nuo 10—12 ir 15—21

Šventėmis 10 iki 12

PATARIMAI \$ 3.—

Trečiad. ir šeštad. su

šiuo skelbimu veltui.

ALMIRANTE BROWN 1015**Didelė Kliniką
CONSTITUCION**Modernus VENERINIŲ LIGŲ gydymas: **BLenorAGIJA**
sistroni ir kioniska: analizei, prižiūrėjimui ar gerai išgydytas.
ODA ir SIFILIS Kraujo analizei su Wassermano reakcija.
Šlapimo. **NEGALAVIMAS** Seksualinis nusilpėjimas. Vidu-
rių ligos: Širdis, Skilvis, Plaučiai (krūtinės ir nugros skaudėjimas).
Kepenos inkstai. **VARISAI**. **HEMORIDAI**. **MO-**
TERŲ: kroniški fluksai. Nieštumss. **REUMATAS**. Giatika.
GERKLE. **NOSIS** **AUSYS**: Nesies sienos, migdolai, opera-
cijos tik 30 metų **DIAEBMINA**. **X SPINDULIAI**.Neleisk veltui pinigų nei laiko. Tikrai čia gali tik išgydyti,
nes mūsų daktarai specialistai prižiūri asmeniškai, mūsų sraoje
ir akredituotoje Klinikoje.**KALAAMA LIETUVIŠKAI**Ekonomiški abonentai. Valdininkams ir darbininkams išsimokė-
mo langvatai.Priemama nuo 9 iki 21. Sekmadieniais ir šventadieniais nuo
9 iki 12 val.**MŪSŲ LAIKRAŠČIO SKATYTOJAMS
PERŽIŪRĖJIMAS VELTUI****LIMA 1618****RIPEŠAIS PAT PLAZA COSTITUCION**

Visų Teismų Reikalus, kaip tai:

Sužeidimus darbe, civilinius, kri-
minalinius ir komercinius daly-
kus pasekmingai atlieka**ESTUDIO JURIDICO**

Dr. Luis E. Cordeiro

ir Dr. Oscar A. Garzón

su lietuvių skyriaus prižiūrėtoju
F. DAMBRAVU.Pagelbi Arg. pilietybės išgavi-
me, daro ir išrišina dokumen-
tus ir t. t.Priima nuo 10 iki 12 val. ir nuo
16 iki 19 val.**TUCUMAN 1475 aukš. II. - B.****CLINICA****DR. APERAVIČIAUS**

Corrientes 1955 U. T. 47-7746

Atidara nuo 16-20 val kasdien

Žymus chirurgas, diplomuotas

Rusijoje ir Argentinoje

MOTERŲ LIGOS**X SPINDULIAI****Dr. SCHAVELZON****LIGONINĖS "MUNIZ" BEFAS**

Veneros ligų, gonėklės, ausų,

nosies pilvelio, širdies, kraujo

plaučių ir kepenų. Specialis-
tas. Kalba visomis kalbomis.

Darbininkams didelė nuolaida

PUEYRREDON 936, Ba. Aa.
U. T. 47 — 8416**A K U S E R E****A. BENES BILEK**Daug jau pasidarbavusi Lietu-
vių Kolonijoje

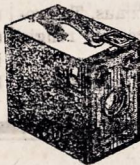
c. LIMA 1217

U. T. 23 - B. O. - 3389Priima kasdien nuo 9 val. iki
8 vakaro.**VALDOMŲJŲ
PRODUKTŲ PARDUOTUVĖ
"VILNIUS"****VIZCAYA 1042, CERRO****MONTEVIDEO**Klijentams patarnauja pats sa-
vininkas lietuvis**J. ŠČESNULEVIČIUS****FOTO****BERMAN**

Nueva York y

Valparaiso,

Berisso, F.C.S.

Daro specialias fotografijas
skardyklių karnetas**LIETUVOS PASIUNTINYS I
R KONSULARNIO SKYRIAUS**

adresas

CERRITO 1493**TELEFONAS 44-5243**Priėmimo valandos: nuo 10 iki 12
ir nuo 14 iki 16 val.

Šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.

Pasiuntinys uždaryta Lietuvos į
statymu nustatytomis dienomis ir
Argentinos respublikos svarbio-
mis šventėmis.**LIETUVOS KONSULATO MON-
TEVIDEO**

adresas

20 de Setiembre 1415

Telefonas 41-0350

Priėmimo dienos ir valandos:

Skaityk, išmanyk ir kitiems pasakyk, kad

Švyturys

geriausias laikraštis.

"ŠVYTURYS" nekenčia melo;

"ŠVYTURYS" rašo teisybę;

"ŠVYTURYS" vedamas tautiškai katalikiškoj dvasioj.

"ŠVYTURIO" kaina visiems prieinama:

ARGENTINOJ atseina 4 pesus per metus, arba 2 pesų pusmetim.**URUGVAJUIJ** — 2.50 ur. pesų;**BRAZILIJOJ** — 20 milreisy;**LIETUVOJ** — pesas, arba 2 amerik. doleriai.**NIEKO NELAUDAMI UZSIPRENUMERUOKITE "Š V Y.
T U R I" SAU IR SAVO GIMINEMS.**

Rašykite ant pridamos čia atkarpos.

Priedamas pesus, prašau man siuntinėti "Švyturį" fa-
miliau nurodytu adresu:

Prenumerato vardas ir pavardė

Gyvenamoji vieta

Parašas

"ŠVYTURYS"

c. OLAVARIA 882

BUENOS AIRES**ARGENTINA****Lietuviška Dantų Kliniką****CLINICA DENTAL FAVON**

Išitu Gydytojas ir Direktorius

N. KrukauskasAukso dantys ir koronos 22 karatų nuo \$ 10. Balti dantys
nuo 4. Plombos nuo 3. Traukimas cems be skausmo veltui
daromi nauji dantys. Priima kasdien nuo 9 iki 12 ir nuo 14-21**Pavón 488**

U. T. 22- 9395

Avellaneda

(Prieš Avellanedos stotį)

Instituto "RAMOS MEJIA"

Pigios kainos.

Mokėjimo palengvini-

mai. Nuo 9 — 21 v.

Sekmdien. 9 — 12 v.

1. **ANALIZAS ŠLAPUMO**, ištyrimai Blenoragijos, ar
tiksliai pagydyta. Išgydymas galutinas, naujo-
viškas ir greitas.2. **KRAUJO LIGOS IR MAZAKRAUJYSTĖ** (Tikslius
analizas).3. **AVARIJOS** visų laipsnių. Gydymas patikrinus
(kraujų anal. 1914).4. **APTARNAUJAMAS GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ**5. **ODOS** kroniška egzema, votys, plaukų kritimo
(Ultravioletiniai Spinduliai).6. **HEMOROIDAI** — gyslų ištinimas, Prof. Searde7. **LYTINIAI NEGALAVIMAI**: išgydomi prof. Cica-
relli metodu.8. **NERVŲ** ligos: nemiegas, neurastenija, smegenų
sumenkėjimas.9. **REUMATIZMAS**: lėtas dieguliai, astma, slogas.10. **PLAUGIAI**: kosulys, silpnumas, kvapo trukumas,
sukietėjimas.11. **SKILVIS**: Ispitimas, nerviškumas, užkietėjimas,
vėms, žaizdos.12. **GERKLĖ**, nosis, ausys: nukrypimai, polypai, už-
degimai.13. **MOTERŲ** ligos: (atidariai) gimdyvės ligos, mėne-
sinių ir pasavimų.**VISIŠKAS IŠGYDYMAS \$ 40.—; \$ 5 PER SAVAITĖ****ANALIZAI IR PATARIMAI VELTUI****KALBAMA LIETUVIŠKAI****Rivadavia 3070**